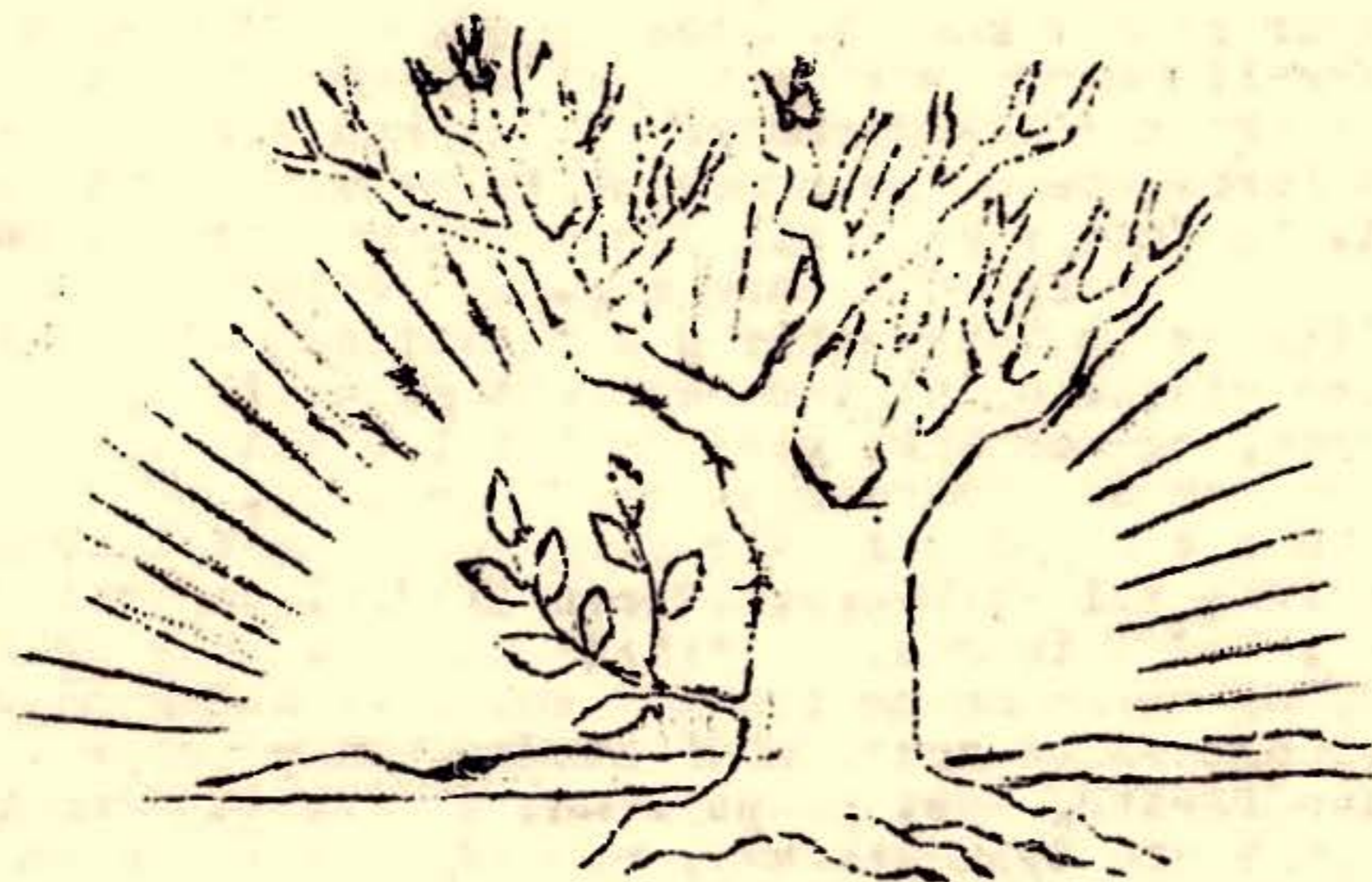

FRIDHET OG FRED

Nr. 1

1945.

Skammens natt tar aldri ende
uten ved vår ild,
vi skal brenne og forbrenne
så en dag blir til.
Fra vårt hjerte, fra vår panne
skal på veien hjem
stå et lysskjær over landet,
når det stiger frem.

Nordahl Grieg.

+ GODT NYTT ÅR! Enkelte vil kanskje synes at dette ønsket har en ironisk klang. Kan et nytt krigsår bli et godt år? Mange hadde tenkt at denne julen skulle feires i et fritt Norge. Ja visst var det en skuffelse at krigen kommer til å trekke litt lenger ut, men vi vet jo at freden nærmer seg, - ingen midlertidig tysk framgang kan hindre det. Når vi har holdt ut i 4 $\frac{1}{2}$ år, skulle det bare mangle at vi ikke kunne holde ut den tiden som er igjen uten å miste motet. Vi må ikke være så labile at vi lar motet og humøret fullstendig avhenge av noen kilometers forskyvninger på frontene.

Nytt år - det betyr nye kamper, nye ofre, nye muligheter. Det betyr ansvar for hver enkelt av oss. Vår holdning, våre ord og tanker er ikke vår private sak. Vi har innflytelse på menneskene omkring oss. Enten gjør vi hjemmefronten sterkere eller svakere.

Visst er det forferdelig at lidelsene, ulykkene og nøden i verden skal fortsette ennu en stund. Men er det ikke så at de mennesker som har lidd mest, som oftest er de som klager minst, fordi de har forstått at friheten er ikke noe vi får gratis.

Hensikten med det hele er jo ikke at vi skal ha det godt og fredelig og behagelig, men at vi skal gjøre det som er rett, fylle vår oppgave enten den er liten eller stor, tung eller lett. Vi må forstå at det er vår plikt og vår rett å "brenne og forbrenne så en

VÅR MENING:

Færdi om krigen ofte virker forvirrende ved at våre venner bomber oss og våre fiender "beskytter" oss, fordi en og ofre den krever av oss tilsynelatende ikke står i forhold til det som kun vinnes, har vi ikke lov til å trekke ferhastede, og som regel feilaktige, slutninger av det.

Nyttårsnatten hadde vi besøk av 12 allierte bombefly, sandsynligvis med norske flyvere også ombord. Målet var Victoria Terrasse, Osloens hovedkvarter i Norge, og de hadde valgt en dag da neppe noen norske ville befinne seg i bygningene. Det var nok med dyp og inderlig sorg våre venner opp i flyene så mange av bombene forfelle sine mål. Ingen vil med skygge av grunn kunne beskylte dem for at de gjorde det for sportens skyld eller at angrepet var uoverveiet. Hensikten var alvorlig nok. Gestapoes forhørsprotokoller og viktig skriftlig bevismateriel mot tusenvis av nordmenn skulle ødelægges. Resultatet svarte ikke til forventningene. Men vi vet at et vellykket angrep hadde frelst hundrevis av gode nordmenn fra innesperring, pinlige ferhør og kanskje død. (Kfr. angrepet på Gestapoes hovedkvarter i Jylland, universitetet i Aarhus, der foruten at over 200 tyskere ble drept og mange dansker befrielse arkivene ble ødelagt). Er det noen krigsbegreper som viser nordmenn som våger å påstå at ikke angrepet var berettiget?

Takk på våre allierte! Hvilke tunge ofre har de ikke alle som en måttet bære for den felles sak. Hører du om at du klynker? Og tror du at det hjelper? Kan klynk og klage gjenopplive kjære døde, vi forelære barna leken, erstatte en øktuffelle eller kjære øktufning? Du som klager og bærer deg og ikke "forstår" angrepet og tror at din sorg er større enn vår som forsøker å fatte at det var nødvendig, hold munn! Hvis allikevel din sorg er så mye større enn vår, vis den i handling ved å bruke både veltet og energien din til å trøste og hjelpe krigsrammede landsmenn. Noden er der hvis du bare vil se den. Hjelp og støtte er og blir det eneste som i noen grad kan dempe det nåvelde stot skjebnen ga oss nyttårsnatten. Og skal det nå engang klages, så klag over at tyskerne slo flyalarm så meningsløst sent når flyene i det klare vær kunne observeres på et tidlig tidspunkt med kurs for Oslo. Tyskerne vilde at det skulle gå menneskelig tapt for å bruke det i propagandaaen.

Krig er noe forferdelig, alle normale mennesker er enige her. At det er våre venner som er på oss, gjør det enda mere forferdelig. Nesten gang kan det bli vår tur. Og nettopp derfor skal vår tankes krets være rak til siste minutt. Vi tror, og vi mener å vite, at våre venner ikke forsøttlig påfører oss tap uten at resultatet kan rettferdiggjøre uundgjelige ofre. Helt deres krigsviser det.

vvv

MILITÆR - OVERSIKT nr. 341.

Tyskernes offensiv i Belgia har vært hovedsakelig i juli og nyttårshelgen. Den mest sandsynlige hensikt med offensiven har antagelig vært å utrive inn en kile mellom general Hodges og general Pattons armeer, forsvake kommunikasjonene mellom dem og true begge forbindelseslinjer. En fremgang i dette foretaket ville avlede amerikanerne fra deres planer og forsinke deres oppmarsj ved å berøve dem de stillinger fra hvilke de hadde tenkt å starte sin offensiv og på denne måte milde trykket mot Tysklands vestfront. Noe av disse planer kan muligens gjennomføres mot en ikke altfor høy pris, og det vilde være tåpelig å trekke den slutning at denne offensiv er Tysklands despera-

te siste metstot. Offensiven kan komme til å stimulere tyskernes humør, både innen armen og hjemmefronten.

I skrivende stund er offensiven blitt stanset vest for Bastogne hver dag var trent lengst mot vest bare 5 km. fra den franske grense ved Maas. Det allierte flyvåpen har med opp til 4 000 utfall om dagen sin store del av åren for å ha stanset flodbølgen. Praktisk tatt alle de tyske fallskjermsoledater er blitt tatt hånd om og rasende panserlag er blitt utkjempet i Ardennernes skoger. De tyskerne ikke kunde komme lenger fram i sør mot Givet og Charleville satte de inn et angrep mot Liege for å ødelægge denne viktige forsyningsbasis. Også dette angrep ser ut til å være blitt stanset trass i voldsom innsats av oppbeholdt Luftwaffe som er blitt påført tap på opp til 200 fly om dagen. Fra sør presser nå general Pattons 3. armé seg nordover og fra nord general Hodges 1. armé seg syddover for å skjære over de 2 tyske støtkiler. 19 km. skiller disse armeer fra hverandre.

Også i Alsace og Lorraine har tyskerne innledet motoffensiver som på enkelte steder er har vunnet noe terreng, på andre steder slått tilbake med store tap. Alt i alt tror vi ikke Eisenhower misliker den sjangse han har fått til å tilføye de tyske armeer store nederlag vest for Rhinen.

vvv

Fra en nordmann har vi mottatt følgende som gir et godt uttrykk for den vilje og evne til motstand vi skal være besjelt av.

NORDMANN,

"Hvi er det så lyst i hallen", er nyhetene ikke gode?

Ja for det må vel være dette med nyhetene fra vestfronten som får så mange folk til å henge med nebbet om dagen. Henge med nebbet ja, og bare åpne det for å kritisere de allierte - våre allierte.

Idag, 28/12 er det riktignok så at tyskerne til en viss grad har initiativet på et lite avsnitt av vestfronten, men har Hitler vunnet denne krigen i og med det? Neppe. Han har et unytt stykke igjen. adskillig drøyere enn han og hans følgesvenner har krefter til å tilbaketulle.

Tyskernes aviser brøler om deres overraskende og alt basierende offensiv, om nye flytyper, artilleri med en FANTASTISK (for ikke si USTISK) gjennomslagskraft. V 1 og V 2 ødeligger så uhorvelig med tanks og fly at det er en gru (for fienden). snart må gamle, gode Churchill reise til Berlin for å be om fred, står det idag i forbindelse med hans Athen-reise våre våre ham for den ferresten. Forhåpentlig vil det lykkes ham å skape ro, fred og ordnede forhold i Hellas. Klarer han det, vil historien kunde skrivu om ham, ikke bare som en krigens mann).

Tilbake til den tyske propaganda. Vi burde være imøse, men slik er det ikke. Til og med mange bra folk lær seg påvirke og våre fiender spekulerer i denne svakhet.

Vi må være på vakt mot denne smittofaren, dette svartsyn, denne dvasko "oppgivelse". Vi burde tenke på og huske hva England var utsatt for i begynnelsen av krigen. - bønnfalle der Führer om fred syntes å være den eneste utvei. NEI, DE GJORDE ALLIKEVEL IKKE DET, OG DE KOMMER ALORI I EVIGHET TIL Å GJØRE DET HELLER.

Og så går vi og sutrer fordi tyskerne på et punkt klarer å marsjere litt vestover. Vi burde skamme oss i Tyskerne må tilbake igjen, lenger og lenger inn i det land over hvilket intet fiendtlig fly skulle vise seg. (Køfr. Goering)

Like så lite som en "dårlig melding" må få influere på vårt humør, vår tro og vårt arbeid for Norge, likeså lite må bevissthet en om en snarlig seier få oss til å slappe av i vår innsats mot våre ektefiender.